

Aluevaltuusto 28.4.2026

Vastauksen antaminen valtuutettu Alaviirin ja 30 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien vaativaa käyttäytymistä ja monialaisia haasteita omaavien lasten tukemista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Villgren Kati
Laine Maaret

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Hyvinvointialueen palvelustrategian muutoslupauksen mukaisesti lasten ja nuorten ensisijaisia palveluja kehitetään. Kehittäminen kohdistuu erityisesti opiskeluhooltoon, mutta tässä yhteydessä tullaan kehittämään myös lastensuojelun ja koulujen välistä yhteistyötä opiskeluhoiltoa unohtamatta.

Opiskeluhoillon psykologit, kuraattorit, terveydenhoitajat ja lääkärit ovat oppilaitoksissa tarjoamassa palvelua lapsille ja nuorille opettajien ja rehtoreiden tukena. Lasten ja nuorten käyttäytymisongelmat olivat psykologien antamien palvelun syy 39 %:ssa asiakaskirjauksista vuonna 2025.

Hyvinvointialueella on yhdessä Espoon kaupungin opetustoimen kanssa valmistelussa aggressiivisesti käyttäytyvän lapsen palvelupolku. Palvelupolussa on määritelty hyvinvointialueen rooli yhteistyössä opetustoimen kanssa. Tämän palvelupolun pohjalta voidaan edistää yhteistyötä ja palvelupolkumallia myös muiden koulutuksen järjestäjien kanssa koko hyvinvointialueen osalta. Palvelupolku selkiyttää eri toimijoiden roolia ja yhteistyötä niin, että lapsi saa tarvittavan tuen ja kukaan toimija ei jää yksin.

Lastensuojelusta pyritään aina tukemaan lasta ja räätälöimään tukea, mikäli lapsi on suojelun tarpeessa. Varhaisemman tuen tarpeesta vastataan perhesosiaalityön keinoin.

Sosiaalihuoltolain mukaisen erityistä tukea tarvitsevan lapsen ja lastensuojelua tarvitsevan lapsen välinen ero on lainsäädännössä epäselvä ja tämä on tunnistettu Sosiaali- ja terveysministeriön asettaman työryhmän sosiaalihuollon palvelu-uudistusraportissa.

Lastensuojeluilmoitusten suurimmat ilmoittajatahot ovat opetustoimi ja poliisi. Lastensuojeluilmoitusten määrä on kasvanut joka vuosi. Vuodesta 2024 vuoteen 2025 kasvua oli 10 prosenttia. Lastensuojeluilmoitukset kohdistuvat Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella noin yhdeksään prosenttiin alaikäisestä väestöstä. Tämä luku ei ole ollut nousussa, vaan samoista lapsista tehdään useampia lastensuojeluilmoituksia. Lastensuojelun ja koulujen välisen yhteistyön kannalta on tärkeää parantaa tiedonkulkua, kehittää yhteydenpitoa lastensuojeluilmoituksen käsittelyssä ja linkittää opiskeluhoitoa tarvittaessa vahvemmin mukaan.

Lastensuojelussa jokaisen lapsen tilannetta arvioidaan yksiköllisesti ja tukitoimet asetetaan yksilöllisen tuen tarpeen mukaisesti. Lapsi voi toimia eri tavoin eri ympäristöissä. Tämä edellyttää moniammatillista yhteistyötä yhtenäisen tilannearvion muodostamiseksi. Tilanteissa, joissa lapsella on paljon tuen tarvetta, on tärkeää, että asianomaisten toimijoiden kanssa sovitetaan tukitoimet yhteen. Lastensuojelun toimesta järjestetään verkostokokouksia. Verkoston jäsen voi myös pyytää lastensuojelulta verkostokokouksen järjestämistä. On tärkeää luoda yhteinen tilannekuva, tavoitteet ja suunnitelma. Lastensuojelun keinoilla pyritään ensisijaisesti vaikuttamaan lapsen kasvuolosuhteisiin. Kasvuolosuhteisiin vaikutetaan ensisijaisesti avohuollon tukitoimilla, joita ovat esimerkiksi sosiaalityö, sosiaaliohjaus, perhetyö, tehostettu perhetyö, MDFT-terapia ja perhekuntoutus. Lapsen sijoittaminen kodin ulkopuolelle on viimesijainen keino ja edellyttää lastensuojelulain mukaisen huostaanoton kriteereiden täyttymistä. Sijoituksen jälkeenkin lapsi voi jatkaa samassa koulussa ja tarvita vahvaa tukea eri toimijoilta.

Lisäksi hyvinvointialueelle on perustettu uusi kehityksellisen tuen erityispalvelut-yksikkö, jonka asiakasryhmänä ovat kaikenikäiset henkilöt, joilla on kehityksellisiä häiriöitä, erityisesti kehitysvammaiset ja autismikirjon henkilöt. Yksikön tavoitteena on parantaa asiakkaiden ja asiakasperheiden palveluprosessia, sillä kehityksellisten häiriöiden hoito ja tuki on ollut hajautunutta. Yksikkö tekee tiivistä yhteistyötä sisäisesti sekä erikoissairaanhoidon kanssa ja uudet toimintamallit ja konsultaatorakenteet ovat kehitysvaiheessa.

Uudenmaan hyvinvointialueiden lastensuojelut, Helsingin kaupungin lastensuojelu ja HUS-yhtymän nuorisopsykiatria kehittävät ja ottavat käyttöön verkostoyhteistyön mallia. Kehittämistä toteutetaan ESR-hankerahoituksella ajalla

1.9.2025–31.12.2027. Verkostoyhteistyömallin kehittämisessä tavoitteena on, että yhteisasiakkuuksissa laaditaan lapsikeskeisesti yhteiset tavoitteet ja suunnitelma. Kehittämishankkeen aikana kokeillaan erilaisiin tilanteisiin toimintamalleja, esimerkiksi kotiin jumiutuneen nuoren toimintamalli, kriisitilanteen toimintamalli ja itsetuhoisesti käyttäytyvän nuoren toimintamalli. Lastensuojelun liikkuvat palvelut ovat tässä kehittämisessä mukana sosiaalityön lisäksi.

Hankkeen toisena osatavoitteena on kehittää ja ottaa käyttöön hybridimuotoiseen lastensuojelun laitoshoidon ja yliopistosairaالاتasoisen nuorisopsykiatrian yksikköön soveltuva tutkimusperustainen toiminta- ja hoitomalli.

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

- 1 Valtuutettu Alaviirin aluehallitukselle osoittama kysymys koskien vaativaa käyttäytymistä ja monialaisia haasteita omaavien lasten tukemista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Hyvinvointialueen palvelustrategian muutoslupauksen mukaisesti lasten ja nuorten ensisijaisia palveluja kehitetään. Kehittäminen kohdistuu erityisesti opiskeluhuoltoon, mutta tässä yhteydessä tullaan kehittämään myös lastensuojelun ja koulujen välistä yhteistyötä opiskeluhuoltoa unohtamatta.

Opiskeluhuollon psykologit, kuraattorit, terveydenhoitajat ja lääkärit ovat oppilaitoksissa tarjoamassa palvelua lapsille ja nuorille opettajien ja rehtoreiden tukena. Lasten ja nuorten käyttäytymisoireet olivat psykologien antamien palvelun syy 39 %:ssa asiakaskirjauksista vuonna 2025.

Hyvinvointialueella on yhdessä Espoon kaupungin opetustoimen kanssa valmistelussa aggressiivisesti käyttäytyvän lapsen palvelupolku. Palvelupolussa on määritelty hyvinvointialueen rooli yhteistyössä opetustoimen kanssa. Tämän palvelupolun pohjalta voidaan edistää yhteistyötä ja palvelupolkumallia myös muiden koulutuksen järjestäjien kanssa koko hyvinvointialueen osalta. Palvelupolku selkiyttää eri toimijoiden roolia ja yhteistyötä niin, että lapsi saa tarvittavan tuen ja kukaan toimija ei jää yksin.

Lastensuojelusta pyritään aina tukemaan lasta ja räätälöimään tukea, mikäli lapsi on suojelun tarpeessa. Varhaisemman tuen tarpeesta vastataan perhesosiaalityön keinoin. Sosiaalihuoltolain mukaisen erityistä tukea tarvitsevan lapsen ja lastensuojelua tarvitsevan lapsen välinen ero on lainsäädännössä epäselvä ja tämä on tunnistettu Sosiaali- ja terveysministeriön asettaman työryhmän sosiaalihuollon palvelu-uudistusraportissa.

Lastensuojeluilmoitusten suurimmat ilmoittajatahot ovat opetustoimi ja poliisi. Lastensuojeluilmoitusten määrä on kasvanut joka vuosi. Vuodesta 2024 vuoteen 2025 kasvua oli 10 prosenttia. Lastensuojeluilmoitukset kohdistuvat Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella noin yhdeksään prosenttiin alaikäisestä väestöstä. Tämä luku ei ole ollut nousussa, vaan samoista lapsista tehdään useampia lastensuojeluilmoituksia. Lastensuojelun ja koulujen välisen yhteistyön kannalta on

tärkeää parantaa tiedonkulkua, kehittää yhteydenpitoa lastensuojeluilmoituksen käsittelyssä ja linkittää opiskeluhuoltoa tarvittaessa vahvemmin mukaan.

Lastensuojelussa jokaisen lapsen tilannetta arvioidaan yksiköllisesti ja tukitoimet asetetaan yksilöllisen tuen tarpeen mukaisesti. Lapsi voi toimia eri tavoin eri ympäristöissä. Tämä edellyttää moniammatillista yhteistyötä yhtenäisen tilannearvion muodostamiseksi. Tilanteissa, joissa lapsella on paljon tuen tarvetta, on tärkeää, että asianomaisten toimijoiden kanssa sovitetaan tukitoimet yhteen. Lastensuojelun toimesta järjestetään verkostokokouksia. Verkoston jäsen voi myös pyytää lastensuojelulta verkostokokouksen järjestämistä. On tärkeää luoda yhteinen tilannekuva, tavoitteet ja suunnitelma. Lastensuojelun keinoilla pyritään ensisijaisesti vaikuttamaan lapsen kasvuolosuhteisiin. Kasvuolosuhteisiin vaikutetaan ensisijaisesti avoimuuden tukitoimilla, joita ovat esimerkiksi sosiaalityö, sosiaaliohjaus, perhetyö, tehostettu perhetyö, MDFT-terapia ja perhekuntoutus. Lapsen sijoittaminen kodin ulkopuolelle on viimesijaisin keino ja edellyttää lastensuojelulain mukaisen huostaanoton kriteereiden täyttymistä. Sijoituksen jälkeenkin lapsi voi jatkaa samassa koulussa ja tarvita vahvaa tukea eri toimijoilta.

Lisäksi hyvinvointialueelle on perustettu uusi kehityksellisen tuen erityispalvelut-yksikkö, jonka asiakasryhmänä ovat kaikenikäiset henkilöt, joilla on kehityksellisiä häiriöitä, erityisesti kehitysvammaiset ja autismikirjon henkilöt. Yksikön tavoitteena on parantaa asiakkaiden ja asiakasperheiden palveluprosessia, sillä kehityksellisten häiriöiden hoito ja tuki on ollut hajautunutta. Yksikkö tekee tiivistä yhteistyötä sisäisesti sekä erikoissairaanhoidon kanssa ja uudet toimintamallit ja konsultaatorakenteet ovat kehitysvaiheessa.

Uudenmaan hyvinvointialueiden lastensuojelut, Helsingin kaupungin lastensuojelu ja HUS-yhtymän nuorisopsykiatria kehittävät ja ottavat käyttöön verkostoyhteistyön mallia. Kehittämistä toteutetaan ESR-hankerahoituksella ajalla 1.9.2025–31.12.2027. Verkostoyhteistyömallin kehittämisessä tavoitteena on, että yhteisasiakkuuksissa laaditaan lapsikeskeisesti yhteiset tavoitteet ja suunnitelma. Kehittämishankkeen aikana kokeillaan erilaisiin tilanteisiin toimintamalleja, esimerkiksi kotiin jumiutuneen nuoren toimintamalli, kriisitilanteen toimintamalli ja itsetuhoisesti käyttäytyvän nuoren toimintamalli. Lastensuojelun liikkuvat palvelut ovat tässä kehittämisessä mukana sosiaalityön lisäksi.

Hankkeen toisena osatavoitteena on kehittää ja ottaa käyttöön hybridimuotoiseen lastensuojelun laitoshoidon ja yliopistosairaالاتasoisen nuorisopsykiatrian yksikköön soveltuva tutkimusperustainen toiminta- ja hoitomalli.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Alaviiri sekä 30 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien vaativaa käyttäytymistä ja monialaisia haasteita omaavien lasten tukemista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria